

Računanje vremena

Mnogi obredi se po jevrejskom zakonu obavljaju u određeno doba dana. Proračun ovih vremena, koja se još nazivaju **zmanim** (što je hebrejska reč za vreme) zavisi od astronomskih i drugih parametara za određeni lokalitet. Događaji kao što su izlazak i zalazak Sunca, količina vremena između njih kao i ugaona pozicija Sunca pre izlaska su jedni od parametara koji određuju ova vremena. Međutim, ovi parametri određuju i trajanje jednog sata.

Sat ima posebno značenje u judaizmu. Ako se kaže, na primer, da neki obred treba obaviti trećeg sata od početka dana, to ne znači da ga treba obaviti u tri sata ujutru ili tri sata od zalaska Sunca (kada započinje novi kalendarski dan). Trajanje jednog sata se izračunava tako što se vidljivi deo dana (period od izlaska do zalaska Sunca) podeli na 12 delova. Na taj način se dobije takozvani **proporcionalni sat**. Na primer, ako je Sunce izašlo u 05:00 sati a zalazi u 19:30 sati, proporcionalni sat će trajati 72 i po minuta i sva računanja u toku dana baziraće se na njemu. Dakle, obred koji treba obaviti "u trećem satu" obaviće se 3 x 72,5 minuta nakon 5 sati ujutru, odnosno nakon izlaska Sunca.